

СУТНІСНО-ЗМІСТОВА ОСНОВА АГРАРНОГО ПРИРОДОГОСПОДАРЮВАННЯ

здобувач **Новікова О.С.**

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Не зважаючи на гучні заяви та численні намагання привернути увагу до проблем захисту довкілля, ставлення людини до природи залишається переважно споживацьким. Про це свідчить навіть термінологія сучасної екологічної науки – відоме поняття природокористування, в самій назві якого відображаються глибокі протиріччя між соціумом та природним середовищем, прямо вказується на використання природи для задоволення власних потреб.

Сучасне визначення природокористування передбачає не лише використання природи, але і його комплексне вивчення, освоєння, використання, відновлення, поліпшення та охорону природного середовища і природних ресурсів з метою розвитку продуктивних сил, забезпечення сприятливих умов життєдіяльності суспільства. В той же час на сьогодні запропоновано більш широке поняття – природогосподарювання, яке може охоплювати значно ширший перелік елементів, серед яких і природоосвоєння, природокористування, природоперетворення, природо-охорона, природовідновлення, природоспоживання, природовивчення.

Сільське господарство є галуззю, що надзвичайно пов'язана з природою, використовує окремі її компоненти як основний засіб виробництва, не може існувати відокремлено від екосистеми але при цьому мало турбується про відновлення її потенціалу. У більшості випадків природа самостійно здатна відновитися без нашої безпосередньої участі, але можливості такого самовідновлення обмежені і безгосподарне ставлення здатне стрімко пришвидшити руйнування екосистеми, спричинити наслідки, які неможливо виправити без участі людини, а в окремих випадках – до непоправної шкоди.

Природогосподарювання в аграрній сфері має включати комплексний процес пізнання, освоєння, отримання корисних властивостей від природних об'єктів, відновлення їхнього природоресурсного потенціалу, зменшення наслідків людської діяльності, спостереження за процесами у природі та суспільстві і своєчасне реагування на можливі екологічні загрози.

Таке комплексне ставлення до агрогосподарювання має з одного боку допомогти повністю використовувати потенціал екосистем, задіяти невикористані ресурси, підвищити ефективність виробництва, зменшити виробничі витрати, а з іншого – сформулювати ставлення до природи, як до найважливішого ресурсу, цінність якого треба повсякчас відстежувати, зберігати, відновлювати та примножувати.

Новікова, О.С. Сутнісно-змістова основа аграрного природогосподарювання [Текст] / О.С. Новікова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.1. - С. 154.